गोकुलानि महाबाहो वीर गोपालकैः सह । ततोऽपराह्णे यास्यामो विराटनगरं प्रति ।
आश्वास्य पाययित्वा च परिस्राव्य च वाजिनः । गच्छन्तु त्वरिताश्चैमे गोपालाः प्रेषितास्त्वया । २१५५
नगरे प्रियमाख्यान्तु घोषयन्तु च ते जयं ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ अथोत्तरस्त्वरमाणः स दूतानाज्ञापयद्वचनात्फाल्गुनस्य । आचक्षध्वं विजयं पार्थिवस्य भग्नाः परे विजिताश्चापि गावः ।

इत्येवं तौ भारतमत्स्यवीरौ संमन्त्र्य सङ्गम्य ततः शमीं तां । अभ्येत्य भूयो विजयेन हृष्टावुत्सृष्टमारोपयतां स्वभाण्डं ।
स शत्रुसेनामभिभूय सर्व्वामाच्छिद्य सर्व्वञ्च धनं कुरुभ्यः । वैराटिरायान्नगरं प्रतीतो बृहन्नलासारथिना प्रवीरः ।

इति श्रीमहाभारते विराटपर्व्वणि गोहरणपर्व्वणि उत्तरागमने सप्तषष्टोऽध्यायः ॥ ६७ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ धनं चापि विजित्याशु विराटो वाहिनीपतिः । विवेश नगरं हृष्टश्चतुर्भिः पाण्डवैः सह । २१६०
जित्वा त्रिगर्त्तान् सङ्ग्रामे गाश्चैवादाय सर्व्वशः । अशोभत महाराज सहपार्थैः श्रिया वृतः ।
तमासनगतं वीरं सुहृदां हर्षवर्द्धनं । उपासाञ्चक्रिरे सर्व्वे सह पार्थैः परन्तपाः ।
उपतस्थुः प्रकृतयः समस्ताः ब्राह्मणैः सह । सभाजितः ससैन्यस्तु प्रतिनन्द्याथ मत्स्यराट् ।
विसर्ज्जयामास तदा द्विजांश्च प्रकृतीस्तथा । तथा स राजा मत्स्यानां विराटो वाहिनीपतिः ।
उत्तरं परिपप्रच्छ क्व यात इति चाब्रवीत् । आचख्युस्तस्य तत्सर्व्वैः स्त्रियः कन्याश्च वेश्मनि । २१७५
अन्तःपुरचराश्चैव कुरुभिर्गोधनं हृतं । विजेतुमभिसंरब्ध एक एवातिसाहसात् ।
बृहन्नलासहायश्च निर्गतः पृथिवीञ्जयः । उपायातानतिरथान् भीष्मं शान्तनवं कृपं ।
कर्णं दुर्य्योधनं द्रोणं द्रोणपुत्रञ्च षड्रथान् ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ राजा विराटोऽथ भृशाभितप्तः श्रुत्वा सुतं त्वेकरथेन यातं । बृहन्नलासारथिमाजिवर्द्धनं प्रोवाच सर्व्वानथ मन्त्रिमुख्यान् ।

सर्व्वथा कुरवस्ते हि ये चान्ये वसुधाधिपाः । त्रिगर्त्तान्निःसृतान् श्रुत्वा न स्थास्यन्ति कदाचन । २१७०
तस्माद्गच्छन्तु मे योधा बलेन महता वृताः । उत्तरस्य परीप्सार्थं ये त्रिगर्त्तैरवित्रताः ।
हयांश्च नागांश्च रथांश्च शीघ्रं पदातिसङ्घांश्च ततः प्रवीरान् । प्रस्थापयामास सुतस्य हेतोर्व्विचित्रशस्त्राभरणोपपन्नान् ।
एवं स राजा मत्स्यानां विराटो वाहिनीपतिः । व्यादिदेशाथ तां क्षिप्रं वाहिनीं चतुरङ्गिणीं ।
कुमारमाशु जानीत यदि जीवति वा नवा । यस्य यन्ता गतः षण्डो मन्येऽहं स न जीवति ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ तमब्रवीद्धर्म्मराजो विहस्य विराटराजं तु भृशाभितप्तं । बृहन्नलासारथिश्चेन्नरेन्द्र परे न नेष्यन्ति तवाद्य गास्ताः । २१७५
सर्व्वान् महीपान्सहितान् कुरूंश्च तथैव देवासुरसिद्धयक्षान् । अलं विजेतुं समरे सुतस्ते स्वनुष्ठितः सारथिना हि तेन ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ अथोत्तरेण प्रहिता दूतास्ते शीघ्रगामिनः । विराटनगरं प्राप्य विजयं समवेदयन् ।
राज्ञस्तत्सर्व्वमाचख्यौ मन्त्री विजयमुत्तमं । पराजयं कुरूणाञ्चाप्युपायान्तं तथोत्तरं ।
सर्व्वा विनिर्ज्जिता गावः कुरवश्च पराजिताः । उत्तरः सह सूतेन कुशली च परन्तपः ।